

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет ім. М.Є. Жуковського
“Харківський авіаційний інститут”

кафедра «Автомобілів та транспортної інфраструктури» (№ 107)

ЗАТВЕРДЖУЮ
Гарант освітньої програми

 Н.В. Кобріна
«30» 08 2023р.

РОБОЧА ПРОГРАМА ОБОВ'ЯЗКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Сучасні технології на автомобілі

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Галузі знань:

27 «Транспорт»

(шифр і найменування галузі знань)

Спеціальність:

274 «Автомобільний транспорт»

(код і найменування спеціальності)

Освітня програма:

«Автомобілі та автомобільне господарство»

(найменування освітньої програми)

Форма навчання: денна

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Харків 2023

Розробники: Кобріна Н.В., к.т.н., доцент, доцент каф. 107
(прзвище та ініціали, посада, науковий ступінь і вчене звання)

Софія
(ім'я)
Інна
(ім'я)

Робочу програму розглянуто на засіданні кафедри автомобілів та транспортної інфраструктури

Протокол № 1 від “ 30 ” 08 2023 р.

В.о. завідувачка кафедри к.т.н. доцент

Софія
(ім'я)

Наталія КОБРІНА

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни (денна форма навчання)
Кількість кредитів –4		Обов'язкова
Кількість Модулів – 2		Навчальний рік
Кількість змістовних модулів – 2		2023/2024
Індивідуальне завдання (назва)	Галузь знань 27 Транспорт (шифр і найменування) Спеціальність 274 «Автомобільний транспорт» (код і найменування) Освітня програма Автомобілі та автомобільне господарство (найменування)	Семестр 3-й
Загальна кількість годин – 36 /120		Лекції* 24 годин
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4,5 самостійної роботи студента – 10,5		Практичні, семінарські* 12 годин
		Лабораторні* –
		Самостійна робота 84 годин
		Вид контролю іспит

Примітка:

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 36/84.

* Аудиторне навантаження може бути зменшено, або збільшено на одну годину в залежності від розкладу занять.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета – теоретично і практично підготувати майбутніх фахівців зі сучасних технологій автотранспортної системи, а саме: новітніх транспортних технологій та технологій виробничого процесу транспортного машинобудування; інформаційних систем та автоматизованих систем управління в транспортному процесі; сучасних технологій випробувань автотранспортних засобів та аудита якості на автотранспортних підприємствах.

Завдання – формування у студента знань та умінь щодо особливостей виробничого та технологічного процесу на транспорті; сучасних технологій транспортного машинобудування; інформаційних та автоматизованих систем, що використовуються у керуванні транспортним процесом; видів і умов проведення випробувань автотранспортних засобів; сучасних методів управління якістю виробів транспортного машинобудування; транспортних технологій; термінальних технологій та структури автотранспортної системи.

Компетентності, які набуваються:

- здатність розуміти потреби користувачів і клієнтів і важливість таких питань як естетика у процесі проектування у сфері автомобільного транспорту;
- здатність демонструвати широке розуміння проблем якості процесів та об'єктів автомобільного транспорту;
- вміння виявляти об'єкти автомобільного транспорту для вдосконалення техніки та технологій;
- вміння науково обґрунтовувати вибір матеріалів, обладнання та заходів для реалізації новітніх технологій на автомобільному транспорті;
- навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;
- здатність вести професійну, у тому числі науково-дослідну діяльність, у міжнародному середовищі;
- здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Очікувані результати навчання:

- демонструвати здатність використовувати спеціалізовані концептуальні знання зі створення, експлуатації та ремонту об'єктів автомобільного транспорту, набуті у процесі навчання та/або професійної діяльності, у тому числі знання і розуміння новітніх досягнень, які забезпечують здатність до інноваційної та дослідницької діяльності;
- вміти пропонувати нові технічні рішення і застосовувати нові технології;
- вміти розробляти і впроваджувати енергозберігаючі технології;
- вміти знаходити оптимальні рішення при створенні продукції автомобільного транспорту з урахуванням вимог якості, надійності, енергоекспективності, безпеки життєдіяльності, вартості та строків виконання;
- здатність розв'язувати складні задачі і проблеми, що пов'язані з технологією проектування, конструювання, виробництва, ремонтом, реновацією, експлуатацією об'єктів автомобільного транспорту відповідно до спеціалізації.

Пререквізити: Не передбачено

Кореквізити: «Випускна робота магістра».

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1. (Активна та пасивна безпека автомобіля)

Тема 1. Технології на транспорті. Терміни та визначення.

План лекцій:

Вступ у дисципліну.

Характеристика автотранспортної системи.

Технологія. Транспортний процес.

Тема 2. Сучасні технології. Активна безпека автомобіля.

План лекцій:

Основні призначення систем активної безпеки автомобіля.

Основні призначення допоміжних систем активної безпеки.

Класифікація автоматизованих систем. Система контролю положення автомобіля щодо дорожньої розмітки (LKAS). Адаптивний круїз-контроль (ACC). Інтелектуальна система нічного бачення. Основні поняття.

Тема 3. Сучасні технології. Пасивна безпека автомобіля

План лекцій:

Основні призначення систем пасивної безпеки автомобіля.

Види пасивних систем. Подушка безпеки зі змінним ступенем наповнення. Підвідиться капот. Складна рульова колонка. Травмобезпечний педальний вузол. М'які або м'які елементи інтер'єру. Безпечні скла. Активні підголівники сидінь. Основні поняття.

Тема 4. Система пасивної безпеки

План лекцій:

Система ременів безпеки з натяжителями, включаючи систему безпеки дітей;

Система подушок безпеки (передні, бічні і головні);

Стійкий до деформації кузов з дахом відповідної міцності і зонами деформації в передній, задній і бічний частинах автомобіля (вони захищають пасажирів шляхом цілеспрямованого поглинання енергії зіткнення);

Система захисту при перекиданні на кабріолеті;

Аварійний вимикач АКБ.

Тема 5. Електронні системи, що підвищують комфорт і безпеку автомобіля

План лекцій:

Охоронні системи. Функції охоронної системи. Компоненти базової охоронної системи. Додаткові функції системи підвищеної комфортності.

Внутрішні антени. Зовнішні антени.

Центральний блок керування системою "Комфорт".

Датчик нахилу кузова. Датчик дощу. Комбінований датчик освітленості.

Сидіння, опалення, вентиляція, функція масажу.

Система полегшення паркування, принцип дії.

Модульний контроль

Змістовний модуль 2. (Допоміжні системи для водія на автомобілі)

Тема 6. Нові допоміжні системи для водія

План лекції:

Асистент зміни смуги руху. Завдання асистента Зміни смуги руху. Склад асистента зміни смуги руху. Блоки управління. Керування системою.

Оптичний паркувальний асистент (OPS). Блоки управління. Датчики паркувального асистента. Керування системою. Оповіщення водія. Комунікаційне оточення оптичного паркувального асистента. Блоки управління.

Камера заднього виду. Місце встановлення. Схема системи. Блоки керування. Завдання системі. Поперечна парковка. Паралельна парковка.

Тема 7. Навігація

План лекції:

Основні принципи супутникової навігації.

Глобальна система позиціонування (GPS).

Перешкоди при прийомі сигналів від супутників.

Власна система обчислення розташування.

Робота системи навігації автомобіля.

Датчик кута повороту.

Тема 8. Система автоматичного регулювання дистанції (САРД)

План лекції:

Принцип роботи. Функціональні можливості системи.

Структура системи. Компоненти САРДи.

Багатофункціональний рульове колесо.

Індикація параметрів САРДи на комбінації приладів.

Тема 9. Асистент екстреного гальмування

План лекції:

Виду підсилювачів екстреного гальмування: гіdraulічні; механічні.

Умови спрацьовування підсилювача екстреного гальмування

Електричні і електронні елементи. Датчик тиску в гальмівній системі. Датчики частоти обертання коліс. Активні колісні сенсори. Зворотний насос АБС.

Механічний підсилювач екстреного гальмування.

Перевірка працездатності.

Модульний контроль

4. Структура навчальної дисципліни

Назва змістового модуля і тем	Кількість годин				
	Усього	У тому числі			
		л	п	лаб.	с. р.
1	2	3	4	5	6
Модуль 1					
Змістовний модуль 1. (Активна та пасивна безпека автомобіля)					
Тема 1. (<i>Технології на транспорті. Терміни та визначення</i>)	6	2	—	—	4
Тема 2. (<i>Сучасні технології. Активна безпеки автомобіля</i>)	7	2	—	—	5
Тема 3. (<i>Сучасні технології. Пасивна безпеки автомобіля</i>)	7	2	—	—	5
Тема 4. (<i>Система пасивної безпеки</i>)	12	2	—	—	10
Тема 5. (<i>Електронні системи, що підвищують комфорт і безпеку автомобіля</i>)	26	2	4	—	20
Разом за змістовним модулем 1	58	10	4	—	44
Модульний контроль	2	2	—	—	—
Змістовний модуль 2. (Допоміжні системи для водія на автомобілі)					
Тема 6. (<i>Нові допоміжні системи для водія</i>)	38	4	4	—	25
Тема 7. (<i>Навігація</i>)	8	2	1	—	5
Тема 8. (<i>Система автоматичного регулювання дистанції (САРД)</i>)	9	2	2	—	5
Тема 9. (<i>Асистент екстреного гальмування</i>)	8	2	1	—	5
Разом за змістовним модулем 2	58	10	8	—	40
Модульний контроль	2	2	—	—	—
Усього годин	120	24	12	—	84

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кільк. годин
1	2	3

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кільк. годин
1	2	3
1	Антіблокіровачна система ABS	1
2	Антіпробуксовачна система ASR	1
3	Адаптивна підвіска	1
4	Асистент спуску і підйому	1

5	Автоматична парковка	1
6	Адаптивне освітлення автомобіля	1
7	Підсилювач рульового управління	1
8	Асистент екстреного гальмування	1
9	Мікроклімат автомобіля	0,5
10	Проектування даних на лобове скло автомобіля	1
11	Рідко кристалічний дисплей в автомобілі	0,5
12	Безпілотний автомобіль, автобус	1
13	Система виявлення пішоходів	1
Разом		12

7. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кільк. годин
1	2	3

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кільк. годин
1	2	3
1	Підвищення надійності функціонування системи «водій – автомобіль – дорожнє середовище» (Тема 1)	6
2	Покращення технологічності конструкції технічного засобу (Тема 2)	6
3	Концепція впровадження CALS - технологій (Тема 3)	6
4	Побудова автоматизованих систем управління на транспорті (Тема 4)	6
5	Системи передачі даних інтелектуальних транспортних засобів (Тема 5)	8
6	Стабільність систем управління рухом транспортних засобів (Тема 6)	8
7	Побудова комплексної системи випробувань автомобілів (Тема 7)	8
8	Особливості випробувань автомобілів з різними типами силових установок (Тема 8)	6
9	Адаптація вимірювального комплексу до вимог ДСТУ (Тема 9)	6
10	Вертикальні коливання автомобіля, що виникають внаслідок подолання дорожньої нерівності (Тема 10)	6
11	Особливості аудиторської діяльності на транспорті (Тема 11)	6
12	Особливості технічного контролю на автотранспортних підприємствах (Тема 12)	6
13	Вдосконалення сучасних методів управління якістю (Тема 13)	6
Разом		84

9. Індивідуальні завдання

№ з/п	Назва теми	Кільк. годин
1	2	3
	Разом	

10. Методи навчання

Проведення аудиторних лекцій, практичних занять, індивідуальні консультації (при необхідності), самостійна робота студентів за матеріалами, опублікованими кафедрою (методичні посібники).

11. Методи контролю

Проведення поточного контролю, письмового модульного контролю, фінальний контроль у вигляді іспиту.

12. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують студенти

12.1. Розподіл балів, які отримують студенти (кількісні критерії оцінювання)

Складові навчальної роботи	Бали за одне заняття (завдання)	Кількість заняття (завдань)	Сумарна кількість балів
Виконання, презентація і захист практичної роботи	0...30	1	0...30
Робота на практичних заняттях, написання доповіді	0...20	1	0...20
Модульний контроль	0...50	2	0...50
Усього за семестр			0...100

Семестровий контроль (іспит) проводиться у разі відмови студента від балів поточного тестування й за наявності допуску до іспиту. Під час складання семестрового іспиту студент має можливість отримати максимум 100 балів.

Білет для іспиту складається з тестових питань у кількості 65 (сума – 100 балів).

12.2. Якісні критерії оцінювання

Необхідний обсяг знань для одержання позитивної оцінки:

- фізичні основи застосуваних методів активної та пасивної безпеки;
- основні параметри пристрій активної та пасивної безпеки;
- види і можливості обладнання для підвищення безпеки учасників дорожнього руху ;
- особливості технологічних процесів для підвищення безпеки учасників дорожнього руху.

Необхідний обсяг вмінь для одержання позитивної оцінки:

- на підставі отриманої інформації діагностувати та виконувати ремонтні роботи систем активної, пасивної безпеки та асистентів на автомобілі;
- розбиратися в перевагах і недоліках систем активної і пасивної безпеки, надавати клієнту повний пакет інформації роботи тієї чи іншої системи в певних умовах експлуатації.

12.3 Критерії оцінювання роботи студента протягом семестру

Задовільно (60-74). Показати мінімум знань та умінь. Знати основні положення засобів активної та пасивної безпеки.

Добре (75-89). Твердо знати мінімум, захистити практичну роботу роботи, здати тестування та поза аудиторну самостійну роботу. Уміти: находити, обирати та розв'язувати задачі за допомогою отриманих знань.

Відмінно (90-100). Здати всі контрольні точки з оцінкою «відмінно». Досконально знати всі теми та уміти застосовувати їх на практиці.

Шкала оцінювання: бальна і традиційна

Сума балів	Оцінка за традиційною шкалою	
	Іспит, диференційований залік	Залік
90 – 100	Відмінно	Зараховано
75 – 89	Добре	

60 – 74	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Не зараховано

13. Методичне забезпечення

1. Техническая диагностика на транспорте: Метод. пособие к лаб. раб. / Сост. В.И. Компаниев. Д.В. Глазунов, А.Ю. Галактионов. – Бишкек: КРСУ, 2006. – 111 с.

14. Рекомендована література

Базова

1. Никифоров А.Д. Высокие технологии размерной обработки в машиностроении: Учебник для вузов / А.Д. Никифоров, А.Н. Ковшов, Ю.Ф. Назаров, А.Г. Схиртладзе. – М.: Высш. шк., 2007. – 327 с.
2. Шафрин Ю.А. Информационные технологии: В 2 ч. / Ю.А. Шафрин. – М.: Бином. Лаборатория знаний, 2003. – 704 с
3. Лаптев С.А. Комплексная система испытаний автомобилей / С.А. Лаптев – М.: Изд-во стандартов, 1991. – 172 с.
4. Иванкова Л.Н. Сервис на транспорте : учеб. пособие / Л.Н. Иванкова, А.Н. Иванков, А.В. Комаров. – М. : Маршрут, 2005. – 76 с.

Допоміжна

1. ДСТУ ISO 19011:2007. Настанови щодо здійснення аудитів систем управління якістю і (або) екологічного управління. – Київ: Держспоживстандарт України, 2007. – 30 с.
2. Эванс Джеймс Р. Управление качеством: Учеб. пособие / Джеймс Р. Эванс; пер. с англ. под ред. Э.М. Короткова; предисловие Э.М. Короткова. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2007. – 671 с. – (Серия «Зарубежный учебник»).

15. Інформаційні ресурси

Сайт кафедри k107.khai.edu